Allmänna avdrag i vissa fall

Beräkning av vissa allmänna avdrag för skattskyldig, som varit bosatt här i riket endast under en del av beskattningsåret (KL 46 § 2 mom. 4 st.).

Därest skattskyldig varit bosatt här i riket allenast under en del av beskattningsåret, får avdrag för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning samt avgifter för pensionsförsäkring och annan personförsäkring åtnjutas endast i den mån avdraget belöper å nämnda tid. Innebörden härav framgår av förarbetena till kommunalskattelagen. I propositionen 1927 : 102 hänvisar departementschefen å sidan 451 beträffande tillämpningen av 46 § i de fall, då skattskyldig varit bosatt här i riket under allenast en del av beskattningsåret till vad därom yttrats under 42 § (avser kommitténförslaget, motsvarande 46 § i propositionen) i promemorian angående åtgärder till undvikande av eller ändring i internationell dubbelbeskattning med mera. Denna promemoria betecknad bilaga 3 innehåller under 42 § följande: Det torde vara principiellt riktigt, att avdrag, om vilka i denna § 2 mom. 1) periodiskt understöd och 2) pensionsförsäkring förmäles, medgivas för skattskyldig, som varit i riket bosatt under allenast viss del av beskattningsåret, endast i vad de belöpa å berörda del av året. En bestämmelse härom är också utarbetad beträffande de avdrag, som angivas i 2 mom. Den skall enligt förslaget undantagslöst gälla avdragen under 1), 2) och 3 a (premier för sjuk- och arbetslöshetsförsäkring). Beträffande det avdrag, varom i 2 mom. 3 b (premier för liv-, kapital- eller livränte- och olycksfallsförsäkring) sägs, uppstår ett särskilt spörsmål, nämligen om det för helt år bestämda maximum, 100 kronor, skall procentuellt minskas, då skattskyldig är här bosatt under kortare tid, så att t. ex. för ett halvt års vistelse högst 50 kronors avdrag beviljas. Enklast är emellertid, att berörda maximum gäller oberoende av huru lång tid den skattskyldige varit i riket bosatt, och då det från finansiell synpunkt lärer vara för kommunerna tämligen likgiltigt vilkendera metoden, som lagfästes, har föreskrift med oföränderligt maximum utarbetats. Första särskilda utskottet vid 1927 års riksdag föreslog icke någon ändring härutinnan, bortsett från att avdraget för försäkringspremier borde höjas till 200 kronor. I propositionen 1928 :213 återkom 46 § i hithörande delar i oförändrad avfattning, dock att högsta beloppet för avdrag för försäkringspremier upptagits till 200 kronor. I propositionerna 1927 : 102 och 1928 : 213 hade de ovan under 3 a och 3 b angivna avdragen sammanförts under 3).

Vad ovan anförts synes visa, att avdragen för periodiskt understöd, avgifter för pensionsförsäkring och personförsäkring icke skola nedsättas i förhållande till den tid, som den skattskyldige varit bosatt här i riket, utan att avdrag får åtnjutas för vad som belöper å tiden för bosättningen här i landet.

Beträffande avdraget för folkpensionsavgifter gäller fr. o. m. 1949 års taxering, att avdrag medgives för sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige. Rätten till avdrag för pensionsavgifter kan efter det

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:22

nya uppbördssystemets införande icke göras beroende av vilket belopp, som under beskattningsåret erlagts som sådan avgift, då man icke kan bestämma med vilket belopp pensionsavgift ingår i den preliminärt erlagda skatten. Samma är förhållandet fr. o. m. 1957 års taxering med sjukförsäkringsavgifterna enligt lagen om allmän sjukförsäkring. Avdrag medgives således vid taxeringen icke för den pensionsavgift respektive sjukförsäkringsavgift, som belöper på beskattningsårets inkomst utan på den inkomst som hänför sig till året dessförinnan.

Ej heller avdragen för folkpensions- och sjukförsäkringsavgifterna torde böra reduceras i proportion till tiden för bosättningen här i riket.

Motsatt ståndpunkt har emellertid hävdats av f. kammarrättsrådet John Bratt i "Deklaration och beskattning" 2 uppl. 1955 sid. 133—134, där han skriver: "Om avdragen för periodiskt understöd, avgifter för pensionsförsäkring — även den obligatoriska folkpensioneringen — och premier i övrigt gäller som allmän regel, att bosättning här i riket är förutsättning för avdragets åtnjutande. Har bosättningen inskränkts till endast en del av beskattningsåret, nedsättes avdraget i proportion därtill."

E. J.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:22